

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: lapsevanem peab lapse kuritarvitamist takistama

Riigikohus: lapsevanem peab lapse kuritarvitamist takistama

4. November 2022

Riigikohus juhtis täna avaldatud otsuses tähelepanu sellele, et kui lapsevanem peab võimalikuks, et tema last kuritarvitatakse seksuaalselt, aga ei takista sellest hoolimata kuritegude toimepanemist, võib ta vastutada kuritegudele kaasaitamise eest.

Kohtus arutusel olnud kriminaalasjas tunnistati mees süüdi selles, et ta pani ligi kümne aasta jooksul oma kasutütre vastu toime seksuaal- ja vägivallakuritegusid, sealhulgas vägistas last kolme aasta jooksul korduvalt.

Mees sundis kannatanut oma nõudmisi täitma, kasutades endast perekondlikus ja majanduslikus sõltuvuses olnud lapse vastu nii füüsilist kui ka vaimset vägivalda. Muu hulgas ähvardas ta avaldada kannatanust tehtud pornograafilise sisuga foto- ja videomaterjali.

Maa- ja ringkonnakohus viitasid kohtuasja lahendades korduvalt asjaolule, et kannatanu ei saanud oma emalt süüdistatava vastu kaitset, ehkki ema tõenäoliselt teadis lapse kuritarvitamisest. Kuriteod lõppesid alles siis, kui toimumust said aimu õpetajad.

Riigikohtu kriminaalkolleegium rõhutas oma otsuses, et kui lapsevanem peab vähemalt võimalikuks ja mõõnab, et keegi väärkohtleb tema last, siis tuleb tal võtta tarvitusele abinõud edasiste kuritegude ärahoidmiseks. Vastasel juhul võib ta vastutada kuriteole kaasaaitamise või ka näiteks hooldusõiguse ja eestkoste nõuete rikkumise eest.

Perekonnaseaduse järgi peab vanem last kaitsma ja kui leidub viiteid sellele, et ta on jätnud oma kohustused täitmata, siis peab riik kontrollima, kas ta võib olla toime pannud kuriteo. Praegusel juhul heitis prokuratuur kuritegusid ette ainult kasuisale.

Maakohus mõistis süüdistatavale nende kuritegude eest maksimaalse 15-aastase vangistuse. Kuna asja arutati kannatanu kaitseks lühimenetluses, kus ta ei pidanud ise kohtus ütlusi andma, vähendati karistust kolmandiku võrra. Ringkonna- ja Riigikohus muutsid küll kuritegudele antud õiguslikku hinnangut, aga jätsid lõpliku karistuse muutmata.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-lapsevanem-peab-lapse-kuritarvitamist-takistama>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=1-20-8694/55>